

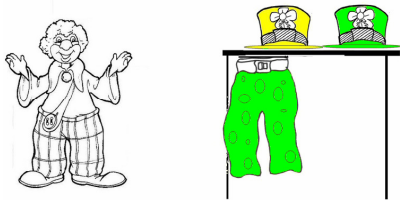
Begrijpen en gebruiken van klemtoon in groep 2a en 2c

Is het echt zo dat kinderen moeite hebben met het begrijpen van klemtoon, maar dat ze het zelf wel goed gebruiken? Deze vraag wilden we beantwoorden in ons onderzoeksproject. In januari hebben wij daarom enkele dagen onderzoek gedaan met de kinderen van de kleutergroepen van de Nassauschool. We zijn heel erg blij dat zij ons geholpen hebben! Door middel van deze brief willen we u wat meer vertellen over het onderzoek en de resultaten.

Het onderzoek

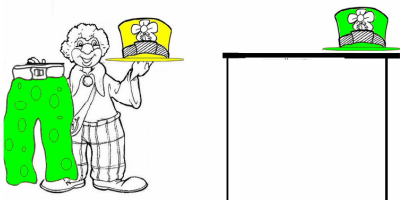
Ons onderzoek bestond uit een computertaak met twee onderdelen. Als eerste testten we het begrip van de kinderen. Ze kregen daarvoor een plaatje te zien en hoorden daarbij een verhaaltje over prinsen, clowns en koninginnen.

Plaatje 1:

Dit is de clown. De clown heeft nog wat kleren nodig. Hij gaat naar de winkel en ziet veel mooie kledingstukken die hij allemaal wel zou willen hebben. Maar de clown heeft niet zoveel geld, dus hij kan niet alles kiezen. Eens kijken wat de clown heeft gekocht.

Plaatje 2:

De clown heeft alleen de gele hoed gekocht.

Bij het tweede plaatje hoorden de kinderen een zin, waarna ze op een knop moesten drukken om aan te geven of de zin bij het plaatje paste of niet. De zin “*De clown heeft alleen de gele hoed gekocht*” past alleen bij plaatje 2 als het woord “gele” wordt beklemtoond: de clown heeft wel de gele, maar niet de gróene hoed gekocht. De zin klopt niet bij plaatje 2 als het woord “hoed” wordt beklemtoond. De clown heeft niet alleen een hoed gekocht; hij heeft immers ook een groene broek gekocht.

Als volwassen luisteraar hoor je dat iemand een bepaald woord beklemtoont en bedenk je onbewust wat

de spreker daarmee zou kunnen hebben bedoeld (een géle hoed, dus niet de gróene). We wilden onderzoeken of kinderen ook op deze manier rekening houden met de spreker, en dus op de plaats van de klemtoon letten.

Naast het begrip van klemtoon testten we ook het gebruik van klemtoon bij de kinderen. We deden hiervoor het experiment nog een keer, alleen vroegen we nu aan de kinderen of ze zelf het plaatje konden beschrijven.

Achtergrondinformatie

In eerder onderzoek is ontdekt dat kinderen klemtoon op een volwassen manier kunnen gebruiken. Uit ander onderzoek kwam naar voren dat kinderen klemtoon soms niet goed begrijpen. Wij wilden met een nieuwe computertaak begrip en gebruik in één en dezelfde taak testen. We waren benieuwd of wij ook verschillen zouden vinden bij kinderen tussen het begrip van klemtoon en het gebruik ervan .

Resultaten

Dankzij de kinderen van de Nassauschool weten we nu dat kinderen klemtoon goed kunnen gebruiken, maar dat ze klemtoon niet altijd goed begrijpen. Het lijkt dus of kinderen geen fouten maken met klemtoon als je ze hoort praten, maar soms begrijpen ze zinnen net iets anders dan volwassenen door hun ander begrip van klemtoon.

Contact

Voor vragen en opmerkingen kunt u contact opnemen met Petra Hendriks (P.Hendriks@rug.nl) of Sanne Kuijper (S.J.M.Kuijper@rug.nl).

Of kijk op: www.let.rug.nl/~hendriks/vici.htm

Met vriendelijke groet,

drs. Sanne Kuijper, Frederike Groothoff
en prof. dr. Petra Hendriks

Afdeling Nederlands, Rijksuniversiteit Groningen